Anna Golejewska[*]

Wspieranie spotkań naukowo-badawczych z funduszy UE na przykładzie „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie”

Wprowadzenie

Jednym z kluczowych elementów tzw. Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz rozwoju europejskiej nauki jest wymiana i kształcenie naukowców, jak również przekazywanie wiedzy i doświadczeń pomiędzy jednostkami badawczymi i przedsiębiorstwami. Zgodnie z tym założeniem, w ramach zaplanowanego na lata 2003-2006 Szóstego Programu Ramowego Unii Europejskiej w zakresie Badań, Rozwoju Technologicznego oraz Prezentacji (6 PR) nakierowanego na finansowanie badań naukowych będących przedmiotem współpracy krajów członkowskich i stowarzyszonych, utworzony został program stypendialny Marii Curie. W obliczu trudności finansowych, z jakimi obecnie boryka się polska nauka, wykorzystanie funduszy tego programu mogłoby w istotny sposób usprawnić badania, zwłaszcza prowadzone przez młodych naukowców. Wymiana doświadczeń w ramach konferencji lub szkoleń międzynarodowych, często bardzo kosztownych dla ich uczestników, owocuje nowym, świeżym spojrzeniem na badaną dziedzinę wiedzy, podnosząc jakość prowadzonych badań i ich rezultatów. Wspieranie mobilności pracowników naukowych poprzez finansowanie ich udziału w spotkaniach naukowo-badawczych jest priorytetem specjalnej „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” (*Marie Curie Conferences and Training Courses*).

[*] Mgr **Anna Golejewska** – Katedra Ekonomiki Integracji Europejskiej Uniwersytetu Gdańskiego.

Zasady finansowania projektów z funduszy „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie"

Celem Programów Ramowych Unii Europejskiej, w tym także obecnie realizowanego 6 PR, jest współfinansowanie przez Komisję Europejską prac badawczych, prezentacji osiągniętych wyników oraz działań im towarzyszących, prowadzonych na poziomie europejskim. Całkowity budżet 6 PR wynosi 17,5 mld euro, czyli o 2,54 mld euro więcej niż w kończącym się w tym roku 5 PR. Polska uzyskała status kraju stowarzyszonego już w ramach 5 PR, co oznaczało stworzenie pełnych możliwości korzystania z dofinansowania.

Jednym z priorytetów obecnego Programu jest tzw. Strukturyzacja Europejskiej Przestrzeni Badawczej (*Structuring the European Research Area* - ERA), na której realizację przeznaczono 2,6 mld euro. Założeniem tego przedsięwzięcia jest wspieranie rozwoju zasobów ludzkich poprzez promowanie mobilności w celach szkoleniowych, rozwój i transfer specjalistycznej wiedzy oraz jej wymiana z naukowcami z krajów trzecich. Realizowane to ma być zgodnie z założeniem jak najlepszego wykorzystania potencjału ludzkiego, w tym zwłaszcza kobiet i młodych naukowców.

Inicjatywy realizowane w ramach Strukturyzacji Europejskiej Przestrzeni Badawczej mogą przybrać formę:

1. działań wspomagających, skierowanych do szkół wyższych, ośrodków badawczych i firm, które są zainteresowane przyjmowaniem naukowców, w tym prowadzeniem szkoleń dla doktorantów;
2. indywidualnych działań wspomagających, skierowanych do naukowców europejskich zainteresowanych podjęciem pracy za granicą lub wysokiej klasy specjalistów z krajów trzecich zainteresowanych pracą w Europie;
3. wkładu finansowego w krajowe i regionalne programy wspierania mobilności naukowców;
4. pomocy w tworzeniu wysokiej klasy europejskich zespołów badawczych, przede wszystkim w wiodących dziedzinach badań lub badaniach interdyscyplinarnych;
5. nagród naukowych przyznawanych naukowcom za wybitne osiągnięcia w trakcie ich pobytu na stypendiach finansowanych przez UE.

Działalność szkoleniowa i nagrody stanowiły istotny wkład w badania europejskie w czasie realizacji poprzednich Programów Ramowych, przede wszystkim poprzez zachęcanie młodych naukowców do podejmowania oraz kontynuowania kariery zawodowej w dziedzinie nauki i techniki. Wśród tego typu inicjatyw na szczególną uwagę zasługuje system stypendiów Marie Curie (1,58 mld euro, stanowiący 9% budżetu 6 PR), realizowany w ramach priorytetu szczegółowego „Zasoby Ludzkie i Mobilność" (*Human Resources and Mobility*).

Na system składa się dwanaście rodzajów stypendiów, które można podzielić na dwie grupy:

1. **Stypendia instytucjonalne** (*host driven actions),* które mają wspierać sieci, instytuty badawcze i przedsiębiorstwa w realizowaniu programów szkoleń i staży naukowych. Podobnie jak w przypadku 5 PR, o tego typu granty będą ubiegać się instytucje europejskie, które w ramach kilkuletnich kontraktów finansowanych przez Komisję Europejską będą przyjmowały badaczy. Do grupy tej należą:
   - sieci badawczo-szkoleniowe,
   - stypendia na szkolenie początkujących naukowców,
   - stypendia służące transferowi wiedzy,
   - konferencje i kursy szkoleniowe.
2. **Stypendia indywidualne** (*individual driven actions),* które mają na celu ułatwienie naukowcom osiągnięcie samodzielności badawczej i dojrzałości zawodowej (stypendia europejskie, stypendia wyjazdowe i przyjazdowe), reintegrację po zagranicznym pobycie naukowym (granty powrotne i reintegracyjne) oraz promowanie i nagradzanie europejskich zespołów badawczych (granty i nagrody dla najlepszych, tworzenie Katedr Marie Curie).

System stypendiów Marii Curie wspiera wszystkie dziedziny naukowe, pod warunkiem, że prowadzone w ich ramach badania mają znaczenie dla rozwoju Wspólnoty Europejskiej. Oznacza to, że składane projekty powinny:

- mieć wkład w realizację założeń Europejskiej Przestrzeni Badawczej i innych wspólnotowych polityk,
- przyczyniać się do wzrostu publicznego zainteresowania osiągnięciami nauki,
- sprzyjać równouprawnieniu płci w zakresie dostępu do prac naukowo-badawczych.

Zgodnie z ogólną zasadą przyjętą przez Komisję Europejską, uczestnikami akcji Marii Curie mogą być:

- organizacje narodowe: uniwersytety, instytuty badawcze itp.,
- przedsiębiorstwa, przede wszystkim małe i średnie (MSP),
- organizacje typu *non-profit*,
- międzynarodowe organizacje „europejskiego interesu”, np.: CERN (Europejskie Laboratorium Fizyki Cząstek Elementarnych), EMBL (Europejskie Laboratorium Biologii Molekularnej) itp.,
- Wspólne Centra Badawcze Komisji Europejskiej (*Joint Research Centres)*,
- organizacje międzynarodowe: m.in. WHO i UNESCO.

Akcja konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” jest organizowana w ramach stypendiów instytucjonalnych. Celem tego komponentu Programu jest wspieranie początkujących badaczy w zdobywaniu wiedzy dzięki kontaktom

z doświadczonymi naukowcami (w tym również kontaktom wirtualnym). Na dofinansowanie mogą liczyć tylko te działania, które promują europejskie osiągnięcia w zakresie nauki i stanowią przedmiot zainteresowania Unii Europejskiej. Należą do nich konferencje i szkolenia poświęcone ostatnim osiągnięciom naukowym w państwach członkowskich i stowarzyszonych lub dokonaniom światowym, ważnym z punktu widzenia Europy oraz istotnych dla młodych naukowców. Wnioski składane są przez organizatorów z państw członkowskich i stowarzyszonych, którzy następnie finansują udział uczestników szkoleń i konferencji. Właściwi beneficjanci to naukowcy, czyli zgodnie z definicją Komisji Europejskiej, osoby prowadzące badania naukowe (również uczestnicy studiów doktoranckich i innych szkoleń), które ukończyły studia wyższe i spełniają wymogi danego kraju do ubiegania się o stopień doktora.

Naukowców ze względu na poziom ich doświadczenia badawczego można podzielić na dwie kategorie:

- początkujący: badacze zaczynający dopiero swoją karierę naukową, którzy mają najwyżej 4 lata doświadczenia badawczego i nie posiadają stopnia doktora;
- doświadczeni: badacze, którzy mają przynajmniej 4 lata doświadczenia badawczego lub posiadają stopień doktora.

W ramach „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marii Curie" finansowane są dwa typy działań:

1. serie konferencji i kursów szkoleniowych (*Marie Curie Series of Events*),
2. duże konferencje (*Marie Curie Large Conferences*).

Serie konferencji i kursów szkoleniowych

Dotowane są konferencje o wysokim poziomie naukowo-technicznym, skupiające badaczy o zróżnicowanym poziomie doświadczenia i trwające zwykle kilka dni. Kursy szkoleniowe organizowane przez uniwersytety, instytucje badawcze, centra naukowe lub przedsiębiorstwa powinny być poświęcone wybranym, specyficznym zagadnieniom naukowym/technologicznym o wysokim poziomie zaawansowania. Mogą one być również poświęcone tematyce istotnej z punktu widzenia kariery naukowej, tj. etyce, komunikacji, zarządzaniu projektem i dodatkowo uzupełnione zajęciami praktycznymi w laboratoriach lub w terenie. Czas trwania szkolenia nie może przekroczyć 4 tygodni, a liczba uczestników 150 osób. Średni czas trwania konferencji, przyjęty przez Komisję przy szacowaniu wysokości dofinansowania to 5 dni, a szkoleń, w tym również szkół letnich – 12 dni.

Oferta skierowana jest przede wszystkim do początkujących badaczy, co nie wyklucza finansowania udziału doświadczonych naukowców. (Ci ostatni mogą skorzystać z funduszy projektu pod warunkiem, że nie zostały one przeznaczone

na początkujących naukowców.) Generalnie, pracownicy naukowi, których doświadczenie przekracza okres 10 lat, nie mogą liczyć na wsparcie Komisji, z wyjątkiem obywateli państw członkowskich lub stowarzyszonych, którzy w czasie trwania konferencji byli zatrudnieni w krajach trzecich (efekt transferu wiedzy). W celu uniknięcia rażących dysproporcji narodowościowych w każdym ze spotkań, Komisja ustaliła, że maksymalnie 30% wszystkich uczestników (finansowanych i niefinansowanych) może pochodzić z jednego kraju. Zasada ta stosowana jest jednakowo wobec państw członkowskich, stowarzyszonych i krajów trzecich, traktowanych łącznie. Udział uczestników z krajów trzecich i korzystających z dofinansowania w ogólnej liczbie finansowanych uczestników również nie może przekroczyć 30%.[1]

W momencie przyjmowania wniosków, Komisja nie oczekuje od organizatorów podania szczegółów na temat narodowości uczestników. Takie szczegóły musi zawierać raport z przeprowadzonego spotkania.

Projekt składany przez instytucję starającą się o dofinansowanie serii konferencji lub szkoleń musi przewidywać zorganizowanie przynajmniej 4 imprez w okresie nieprzekraczającym 4 lat. Serie spotkań mogą być organizowane przez jedną instytucję lub kilku lokalnych organizatorów, z których każdy jest odpowiedzialny za techniczną i finansową stronę organizowanej przez siebie imprezy. Seria spotkań nie musi zostać przeprowadzona w jednym miejscu, a ich treść może dotyczyć kilku dziedzin, pod warunkiem, że jest to uzasadnione z naukowego lub organizacyjnego punktu widzenia. Typowo naukowe konferencje mogą zostać uzupełnione o szkolenia praktyczne, jeśli całość tworzy spójny plan szkoleniowy. Dofinansowanie, w zależności od wielkości projektu, może wynieść od 250 tys. do 1 mln euro.

Duże konferencje

Dofinansowanie dotyczy jednej międzynarodowej konferencji, osiągającej światowy poziom w danej dziedzinie badań. Powinna to być konferencja, która zostałaby zorganizowana niezależnie od wsparcia ze środków Programu. Duża, bo przewidziana na ponad 150 osób, konferencja może liczyć na dofinansowanie w wysokości około 50 tys. euro. Podobnie jak w przypadku akcji spotkań, preferowani są młodzi badacze. Udział uczestników z krajów trzecich i korzystających

[1] Tytułem przykładu: jeśli w konferencji uczestniczyło 90 osób, z czego 45 korzystało z dofinansowania, to nie więcej niż 30 uczestników powinno pochodzić z tego samego państwa członkowskiego lub stowarzyszonego i nie więcej niż 30 uczestników powinno pochodzić z krajów trzecich łącznie oraz nie więcej niż 15 finansowanych uczestników może pochodzić z krajów trzecich.

z dofinansowania w ogólnej liczbie finansowanych uczestników również nie może przekroczyć 30%.[2]

W przypadku akcji serii konferencji i kursów szkoleniowych, beneficjanci zostali podzieleni na trzy grupy:

1. początkujący badacze,
2. doświadczeni naukowcy, których doświadczenie badawcze nie przekracza okresu 10 lat,
3. badacze z ponad 10 letnim doświadczeniem, pochodzący z państw członkowskich lub stowarzyszonych i prowadzący badania w krajach trzecich w czasie trwania konferencji/szkolenia.

Z funduszy przeznaczonych na finansowanie dużych konferencji mogą z kolei korzystać dwie grupy pracowników naukowych:

- początkujący,
- doświadczeni, z maksymalnie 10 letnim okresem doświadczenia.

Dodatkowe kryterium stanowi narodowość badacza. W stosunku do osoby pochodzącej z kraju członkowskiego lub stowarzyszonego[3] nie stosuje się żadnych dodatkowych ograniczeń poza ogólnymi, zawartymi w warunkach ramowych całego programu. Dostęp dla osób z krajów trzecich do wybranych rodzajów stypendiów może zostać ograniczony. W przypadku konferencji i kursów szkoleniowych takim ograniczeniem objęci są naukowcy z krajów trzecich, których doświadczenie przekracza okres 10 lat (por. tabelę 1). Innym istotnym ograniczeniem jest sfinansowanie uczestnictwa i pobytu obywateli krajów trzecich tylko wtedy, gdy spotkanie odbywa się w państwie członkowskim lub stowarzyszonym. Jeśli, w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, dofinansowanie uzyska projekt realizowany w kraju trzecim, tylko naukowcy europejscy mogą liczyć na uzyskanie funduszy. Naukowiec z kraju trzeciego nie może liczyć na jakiekolwiek dofinansowanie w zakresie udziału w serii spotkań.

[2] Nie stosuje się tu zasady ograniczenia procentowego w stosunku do uczestników pochodzących z tego samego państwa członkowskiego i stowarzyszonego lub krajów trzecich.

[3] Do krajów stowarzyszonych, oprócz państw kandydujących, należą Islandia, Izrael, Lichtenstein, Norwegia i Szwajcaria. Dwa z nich, Szwajcaria i Izrael, nie są aktualnie traktowane jako kraje stowarzyszone z 6 PR, ponieważ nie podpisały memorandum finansowego i w związku z tym przysługuje im jedynie status kraju trzeciego.

Tabela 1. Beneficjanci akcji realizowanych w ramach priorytetu Strukturyzacja Europejskiej Przestrzeni Badawczej wg stażu pracy i narodowości

Poziom doświad-czenia	Początkujący badacze	Doświadczeni badacze		Początkujący badacze	Doświadczeni badacze	
Typ akcji		< 10 lat doświad-czenia	>10 lat doświad-czenia		<10 lat doświad-czenia	> 10 lat doświad-czenia
	Kraje członkowskie i stowarzyszone			Kraje trzecie		
Sieci badawczo - szkoleniowe	+	+		+	+	
Stypendia dla początkują-cych naukow-ców	+			+		
Stypendia służące transferowi wiedzy		+	+		+	+
Konferencje i kursy szkoleniowe	+	+		+	+	

Źródło: *Uczestnictwo w badaniach europejskich, 6 Program Ramowy Badań i Rozwoju Technicznego (2002-2006) - przewodnik dla wnioskodawców*, Krajowy Punkt Kontaktowy 6 Programu Ramowego.

Wydatki, które mogą zostać w całości lub części pokryte ze środków „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie”, dzieli się na dwie grupy:

1. wydatki związane z uczestnictwem w spotkaniu,
2. wydatki związane z organizacją spotkania.

Tabela 2 przedstawia rodzaje kosztów ze względu na rodzaj beneficjanta i organizowanego spotkania oraz zasady ich finansowania. Ustalenie wysokości wnioskowanej kwoty nie leży w gestii wnioskodawcy, ale Komisji Europejskiej, która na podstawie informacji zawartych we wniosku proponuje określone dofinansowanie.

Korzyści wynikające z udziału w Strukturyzacji Europejskiej Przestrzeni Badawczej i całym 6 PR to trudna do zmierzenia wartość dodana projektu, wynikająca z dostępu do specjalistycznej wiedzy, jak również reklama i prestiż związane z posiadaniem „etykiety” europejskiej. Korzyści te są wysoko oceniane przez uczestników.

Cykl życia projektu

Cykl życia każdego zaakceptowanego w ramach omawianej akcji projektu składa się z pięciu, omawianych niżej etapów.

Etap I. Przygotowanie wniosku

Za przygotowanie wniosku z opisem projektu odpowiada organizator. W przypadku organizacji serii konferencji i szkoleń wniosek może zostać przygotowany przez jednego lub kilku organizatorów, ale tylko jeden z nich może zostać koordynatorem projektu (por. schemat 1). Prawidłowe wypełnienie i złożenie wniosku wymaga znajomości dokumentów dotyczących wspomnianego priorytetu „Zasoby Ludzkie i Mobilność” oraz bezpośrednio „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie”. Należą do nich:

– *Przewodnik dla wnioskodawców* (*Guide for Proposers*): przewodnik zawierający formularze do ogłoszonego konkursu oraz szczegółowe informacje na temat zasad ich wypełniania;

– *Program Pracy* (*Work Programme*), zawierający informacje dotyczące ogólnych zasad przyznawania stypendiów Marie Curie, w tym również aspektów finansowych. W czasie trwania Programu Ramowego Komisja może aktualizować programy pracy, aby uwzględnić rozwój wiedzy i priorytetów w danej dziedzinie, dlatego należy śledzić ewentualne zmiany;

– *Handbook*: kompendium wiedzy na temat wybranego rodzaju stypendium;

– *Konkurs* (*Call Test*): opis konkursu dla każdego rodzaju akcji. Zawiera informacje na temat podstaw prawnych konkursu, uczestników oraz zasad i terminów jego przeprowadzenia. Dla akcji konferencji i kursów szkoleniowych *Call for proposal FP6-2002-Mobility-4* został opublikowany 17 grudnia 2002 r.[4] Przewiduje on zaledwie dwa terminy składania wniosków: 1 kwietnia 2003 r. i 20 kwietnia 2004 r.;

– *Guidance notes for evaluators*: instrukcje dla ekspertów oceniających projekt. Dokument zawiera opis kryteriów oceny stosowanych w poszczególnych rodzajach stypendiów;

– *Financial Guidelines:* przewodnik finansowy opisujący rodzaje kosztów i wysokość przyznawanych świadczeń.

[4] O.J., C 315, 2002.

Tytuł projektu powinien być zrozumiały dla osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie wiedzy i nie powinien przekraczać 200 znaków.

Formularze wniosku składają się z dwóch części:

1. **administracyjnej A**, zawierającej informacje o projekcie (A1), sporządzane zawsze w języku angielskim, dane dotyczące organizatora, ewentualnie konsorcjum (A2) oraz informacje potrzebne Komisji do określenia finansowego wsparcia (por. aneks);
2. **merytorycznej B** (B1–B8, por. aneks), stanowiącej opis projektu, na który składają się kryteria oceny merytorycznej wymienione w opisie etapu II; w przypadku jednego organizatora objętość części B nie może przekraczać 15 stron.

Wszelkiego rodzaju dodatkowe dokumenty typu broszury czy raporty wysłane z wnioskiem nie będą brane pod uwagę. Wniosek powinien zostać sporządzony w jednym z oficjalnych języków UE i złożony na jeden z trzech sposobów:

– **Elektronicznie**: pierwszym krokiem jest rejestracja na stronie wybranego konkursu w punkcie *Electronic Proposal Submission System* dokonana przez organizatora, a w przypadku konsorcjum, przez koordynatora projektu. Hasło i nazwa użytkownika (*login*) są przesyłane drogą pocztową i dopiero po ich otrzymaniu można przystąpić do wypełniania wniosku metodą *on-line.* Jeśli w projekcie uczestniczy kilku partnerów, to każdy z nich wypełnia część administracyjną, a część merytoryczną tylko koordynator projektu, po uzyskaniu autoryzacji od wszystkich partnerów. Wysłanie i przesłanie potwierdzenia otrzymania wniosku przez Komisję Europejską następuje drogą elektroniczną. Część merytoryczna wniosku powinna zostać przygotowana w formacie .pdf lub .rtf. Inne formaty są dopuszczalne pod warunkiem, że możliwe będzie ich odczytanie i wydrukowanie, za co odpowiedzialność ponosi wnioskodawca. Istotną zaletą tej formy składania wniosków jest możliwość przesyłania ich poprawionych wersji do momentu zamknięcia konkursu.

– **Na dyskietkach lub CD-romach**: rejestracja i wypełnienie formularzy wniosku odbywa się na tej samej zasadzie jak w wersji elektronicznej, natomiast już wypełnione formularze na dyskietkach lub CD-romach z dołączoną kopią papierową przesyłane są drogą pocztową na wskazany we wniosku adres.

– **Na papierze**: wypełniony elektronicznie lub zamieszczony w *Guide for Proposers*, a następnie wydrukowany formularz wniosku zostanie powielony dla oceniających go ekspertów. Każdy wniosek przesyłany pocztą lub przesyłką kurierską powinien zostać zapakowany w kopertę oznaczoną napisem „*Commercial-in-confidence",* tytułem akcji i wybranego konkursu, identyfikatorem konkursu oraz akronimem wniosku. Jeśli zgłaszanych jest kilka wniosków, każdy powinien zostać wysłany w osobnej przesyłce.

Etap II. Ocena wniosku

Procedura oceny wniosku rozpoczyna się wraz z zamknięciem konkursu. Na wstępnym etapie wniosek poddawany jest ocenie formalnej. Sprawdzana jest kompletność wniosku, sposób jego wypełnienia, termin nadesłania itp. Po ocenie formalnej, jeśli wniosek nie został odrzucony, następuje jego ocena merytoryczna, przeprowadzana przez minimum trzech niezależnych ekspertów. Poszczególnym kryteriom oceny merytorycznej przypisana zostaje odpowiednia waga. W przypadku „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” rozkłada się to następująco:

– naukowa jakość projektu, na którą składają się: oryginalność tematyki, zawartość merytoryczna projektu, spójność powiązania spotkań tworzących serie (25% punktów);

– jakość szkolenia określana jakością programu szkoleniowego, możliwością budowy nowych kontaktów naukowych oraz przydatnością wiedzy z zakresu tematyki niezwiązanej bezpośrednio z dziedziną stanowiącą przedmiot konferencji, ale stanowiącej jej istotne uzupełnienie (15%);

– pozycja organizatora, na którą składa się jego potencjał naukowy, zaplecze i doświadczenie organizacyjne, lokalizacja i zaplecze infrastrukturalne (10%);

– zarządzanie i wykonalność projektu, oceniana na podstawie wiarygodności planów, dostępności niezbędnych zasobów oraz sposobu promowania spotkania i rozpowszechniania związanych z nim informacji, np. na stronach internetowych (20%);

– zgodność projektu z celami programu, ocenianą pod kątem istotności tematyki projektu w relacji do „wspólnego europejskiego interesu”, składu uczestników oraz profitów osiąganych przez organizatora w wyniku zdobywania nowych doświadczeń i umiejętności w zakresie organizacji szkoleń i konferencji (15%);

– udział w tworzeniu wartości dodanej Wspólnoty Europejskiej, a więc wkład projektu w realizację założeń Europejskiej Przestrzeni Badawczej i innych wspólnotowych polityk, jego udział we wzroście publicznego zainteresowania osiągnięciami nauki i zapewnieniu równouprawnienia kobiet i mężczyzn w dostępie do prac badawczo-naukowych (15%).

Znajomość kryteriów i przypisywana im waga stanowią ważną informację dla wnioskodawcy. Uwzględnione w projekcie, zwiększają jego szanse na uzyskanie dofinansowania. Każdy z ekspertów ma do dyspozycji skalę ocen od 0 do 5. Po wyznaczeniu, w drodze konsensusu, wspólnych ocen, następuje ich ważenie i sumowanie. Kwalifikacja projektu wymaga jednak spełnienia dwóch istotnych warunków:

1. osiągnięcia dla jednego z kryteriów ustalonej oceny progowej,[5]

[5] Dotyczy wspólnej oceny danego kryterium.

2. uzyskania ostatecznej łącznej oceny mierzonej jako suma ważonych ocen wszystkich kryteriów na poziomie minimum 70%.

Może się zdarzyć sytuacja, w której część przewidzianych w ramach serii spotkań oceniona zostanie bardzo wysoko a pozostałe nisko. W takim przypadku, decyzja o zaproponowaniu wnioskodawcy rewizji projektu leży w gestii Komisji.

Etap III. Negocjacje i selekcja

Na podstawie otrzymanych ocen, Komisja Europejska ustala ranking projektów. Oprócz listy przyjętych projektów, stworzona zostaje również lista rezerwowych, które zostaną dofinansowane, jeśli pozwoli na to budżet lub gdy któryś z przyjętych projektów zostanie wycofany. Autorzy przyjętych projektów zostają zaproszeni do negocjacji kontraktu, których celem jest zebranie finansowych i technicznych informacji niezbędnych do sporządzenia umowy. Umowa określa finansowy wkład Wspólnoty. Etap III stanowi zakończenie procesu ewaluacji projektu.

Etap IV. Przygotowanie projektu do realizacji

Wynikiem przeprowadzonych negocjacji jest projekt umowy przygotowany przez Komisję i wysłany do organizatora (koordynatora) celem akceptacji. W umowie ustalony zostaje zakres praw i obowiązków organizatora, warunki finansowej i technicznej implementacji projektu oraz zasady dotyczące prawa własności intelektualnej. Wydatki, o których współfinansowanie występuje wnioskodawca powinny spełniać kilka warunków:

- muszą być aktualne i niezbędne dla realizacji projektu,
- muszą znaleźć pokrycie w rachunkach wystawionych na uczestników spotkania lub, w przypadku osób trzecich, w odpowiedniej dokumentacji finansowej,
- nie powinny zawierać podatków pośrednich, ceł, odsetek i być źródłem zysku dla organizatora.

Etap V. Realizacja

Organizator otrzymuje określoną umową zaliczkę i rozpoczyna selekcję osób, które wezmą udział w spotkaniach. Postępy w realizacji projektu badane są przez Komisję na podstawie okresowych raportów merytorycznych i finansowych, sporządzanych w przypadku konsorcjum przez koordynatora projektu. Szczegóły dotyczące implementacji projektu mogą ulec modyfikacji w czasie realizacji, co powinno zostać uzasadnione w raporcie. Zmiany nie dotyczą punktów zwrotnych projektu, tzw. kamieni milowych (*milestones*), które muszą zostać zrealizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem. Monitoring polega przede wszystkim na porównywaniu wydatków z postępem w realizacji celów przewidzianych w umowie.

W czasie realizacji projektu Komisja lub wyznaczone przez nią jednostki powinny mieć umożliwione przeprowadzenie audytu. Jego celem jest kontrola technicznych, finansowych, innowacyjnych i etycznych aspektów projektu. Audyt techniczny może zostać przeprowadzony w dowolnym czasie, w celu sprawdzenia, czy realizacja projektu przebiega zgodnie z przyjętymi przez wnioskodawcę założeniami. Także audyt finansowy może zostać przeprowadzony przez Komisję w dowolnym terminie, a przedmiotem kontroli są wydatki związane z realizacją projektu lub jego części. Audyt innowacyjny (technologiczny) polega na zbadaniu wykorzystania i upowszechniania rezultatów projektu. Przeprowadzenie audytu etycznego służy respektowaniu fundamentalnych zasad etycznych i norm krajowych. Wymienione rodzaje audytu mogą być przeprowadzane jednocześnie. Najczęściej stosowaną praktyką jest połączenie audytu technicznego z finansowym.

Płatność okresowa przekazywana jest każdorazowo po akceptacji raportu okresowego, natomiast końcowa po zatwierdzeniu raportu końcowego. Raport końcowy, oprócz analizy założonych celów i osiągniętych rezultatów, powinien zawierać takie elementy jak:

- ocenę ekonomicznego i społecznego oddziaływania rezultatów projektu,
- opis wykorzystania i rozpowszechniania zdobytej wiedzy, czyli możliwości kontynuacji projektu,
- ocenę udziału w propagowaniu i urzeczywistnianiu idei równouprawnienia w dostępie do wiedzy.

Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami przeznaczonymi na organizację dużej konferencji – studium przypadku

Znajomość dokumentów określających kryteria i warunki dostępu do funduszy „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” oraz etapów życia projektu stanowi podstawę do przeprowadzenia symulacji, której przedmiotem jest pozyskanie i zarządzanie środkami przeznaczonymi na zorganizowanie przez jeden z polskich instytutów badawczych konferencji pt. „Integracja europejska – ekonomiczne i społeczne konsekwencje rozszerzenia”. Opis nawiązuje do wybranych elementów części merytorycznej wniosku zamieszczonej w aneksie.

Konferencja stanowi kontynuację spotkań organizowanych regularnie od 5 lat przez Europejskie Stowarzyszenie Ekonomistów, które jak dotychczas nie korzystało ze środków Programów Ramowych. Co roku, inna jednostka – członek stowarzyszenia – podejmuje się organizacji technicznej i finansowej trzydniowej konferencji. Jeden z instytutów badawczych, który jest członkiem stowarzyszenia od początku jego istnienia, będzie gospodarzem wspomnianej konferencji w rok po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, tj. w maju 2005 r.

Co roku w spotkaniach stowarzyszenia uczestniczy coraz większa liczba naukowców – w planowanym przedsięwzięciu przewiduje się udział 160 osób.

Organizacja tak dużej, międzynarodowej konferencji wymaga czasu i olbrzymich nakładów pracy oraz środków finansowych. Organizator posiada duże doświadczenie w zakresie organizowania konferencji i seminariów, w tym również międzynarodowych. Wiedząc, że o dofinansowanie ze środków „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie" przeznaczonych na duże konferencje mogą ubiegać się tylko te projekty, które zostałyby zrealizowane bez względu na wsparcie ze środków Programu Ramowego, konieczne jest pozyskanie sponsorów lokalnych i krajowych. Ze względu na charakter stowarzyszenia będą nimi, jak można przypuszczać na podstawie dotychczas organizowanych konferencji, przede wszystkim banki i władze samorządowe. Dodatkowo budżet projektu zasili finansowy wkład własny polskiego instytutu. Wartość zadeklarowanych środków pozwoli na pokrycie kosztów organizacyjnych konferencji, jednak nie wystarczy na finansowe wsparcie uczestnictwa początkujących badaczy. Fundusze akcji Marie Curie przeznaczone zostałyby na wsparcie mobilności młodych naukowców, co stanowi jeden z najważniejszych priorytetów Strukturyzacji Europejskiej Przestrzeni Badawczej 6 PR. Ponieważ innym priorytetem jest wspieranie wymiany wiedzy z naukowcami z krajów trzecich, również dofinansowanie udziału ich uczestnictwa zostało przewidziane we wniosku. Wniosek przewiduje dofinansowanie 60 badaczy (37,5% wszystkich uczestników konferencji).

Beneficjanci zostali podzieleni na trzy grupy według kraju pochodzenia:

- uczestnicy z państw członkowskich i stowarzyszonych, których udział łącznej liczbie beneficjantów nie powinien przekraczać 80%,
- uczestnicy z krajów trzecich (10%),
- uczestnicy z kraju, w którym konferencja ma miejsce (10%).

Sfinansowanie przejazdu, uczestnictwa i pobytu osób pochodzących z krajów trzecich jest kosztem kwalifikowanym, ponieważ konferencja będzie miała miejsce w kraju stowarzyszonym. Przyjęte udziały procentowe poszczególnych grup wynikają z informacji statystycznych, dotyczących konferencji finansowanych ze środków akcji konferencji naukowych 5 PR, które mogą stanowić wzór dla wnioskodawców do 6 PR. Liczba uczestników należących do tzw. grupy pierwszej, tj. początkujących badaczy, została ustalona na poziomie 50 osób. Grupę doświadczonych badaczy tworzy 10 osób, przede wszystkim z krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Od lat prowadzą oni badania w omawianej dziedzinie, jednak ze względu na ograniczone możliwości finansowe musieliby zrezygnować z udziału w spotkaniu, z olbrzymią stratą dla jego uczestników. Komisja Europejska nie przyjęła żadnego konkretnego wskaźnika określającego procentowy udział doświadczonych badaczy. Formularz wniosku zawiera tylko szacunkowy skład finansowanych uczestników, a konkretne

ustalenia zostaną podjęte w trakcie negocjacji kontraktowych. Niemniej w formularzu B wniosku warto uzasadnić proponowane wielkości.

Zgodnie z celem wyznaczonym na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w marcu 2000 r., do 2010 roku Europa ma stać się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną na świecie gospodarką opartą na wiedzy. Aby to osiągnąć, konieczne jest stworzenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej, czyli swoistego rynku wewnętrznego w zakresie badań i wiedzy. Tworzenie silniejszych powiązań regionalnych i krajowych oraz koordynacja działań badawczo-naukowych służą realizacji wspomnianego celu. Służy mu również przedstawiony projekt, który ze względu na tematykę i zakres przedmiotu oraz cel, jakim jest koordynacja badań prowadzonych na poziomie europejskim, jak również wspieranie początkujących badaczy poprzez kontakty z doświadczonymi naukowcami, stanowi istotny wkład w wartość dodaną Wspólnoty. Porównanie wniosków z badań stanowiących przedmiot referatów może stanowić podstawę do zmiany założeń i usprawnienia instrumentów takich wspólnotowych polityk, jak polityka monetarna, regionalna, przemysłowa czy socjalna. „Europejskie zainteresowanie” problemem konsekwencji rozszerzenia obecne jest wszędzie, od oficjalnych rozmów na szczeblu międzynarodowym po artykuły w lokalnej prasie. Z uwagi na temat cieszący się dużym zainteresowaniem, zarówno wśród społeczeństw krajów stowarzyszonych jak i członkowskich, można spodziewać się szerokiego udziału mediów oraz władz lokalnych i krajowych. Niniejszy projekt – obok walorów merytorycznych – może mieć duży wpływ na budowanie świadomości społeczeństwa, które zalewane informacjami z różnych źródeł, nie zawsze potwierdzonymi wynikami badań empirycznych, poszukuje profesjonalnych analiz.

Mimo wciąż rosnącego udziału kobiet zarówno w politycznych, jak i gospodarczych procesach decyzyjnych oraz pracach badawczo-rozwojowych, równowaga płci w Europie w tych dziedzinach wciąż jeszcze nie została osiągnięta. Omawiany polski instytut badawczy, podobnie jak instytucje Unii Europejskiej, dostrzega i uznaje konieczność sprzyjania równouprawnieniu płci. Respektowanie tej zasady znajduje swoje odzwierciedlenie w składzie pracowników dydaktyczno-naukowych, w podziale funduszy na badania własne oraz w listach uczestników i referentów dotychczas organizowanych konferencji. Realizowany od lat równy dostęp kobiet i mężczyzn do badań naukowych znajdzie swoją kontynuację między innymi w selekcji finansowanych uczestników planowanego przedsięwzięcia.

Organizacja i program konferencji

Z uwagi na dużą liczbę prezentowanych referatów i ograniczony czas trwania konferencji, spotkanie zostało podzielone na sesje tematyczne trwające 1,5 godziny. Równocześnie odbywać się będą trzy sesje, a w czasie każdej z nich zaprezentowane zostaną cztery referaty. W ciągu trzech dni przeprowadzonych zostanie 40 sesji. Przewidziane zostały następujące bloki tematyczne:

1. zasoby ludzkie i rynek pracy,
2. wzrost gospodarczy i konwergencja ekonomiczna,
3. zróżnicowanie regionalne,
4. gospodarstwa domowe w zintegrowanej Europie,
5. rynki finansowe,
6. zagraniczne inwestycje bezpośrednie,
7. polityka przemysłowa,
8. handel międzynarodowy.

Na potrzeby projektu stworzona zostanie na bieżąco aktualizowana strona internetowa w wersji dwujęzycznej: polskiej i angielskiej. Strona będzie przygotowana i zarządzana przez firmę zewnętrzną na podstawie materiałów dostarczonych przez organizatorów.

Promocja projektu w kraju została podzielona na dwie części:

- promocję ogólnopolską realizowaną:
  - za pomocą poczty elektronicznej i tradycyjnej, skierowaną do krajowych uniwersytetów i jednostek badawczych zajmujących się tematyką będącą przedmiotem organizowanej konferencji oraz władz lokalnych,
  - poprzez patronaty medialne; przygotowane w formie *press-booków* gotowe informacje rozesłane zostaną do wybranych dzienników i tygodników.
- promocję regionalną:
  - w sferze patronatów lokalnych oferta zostanie złożona wybranym dziennikom; promocja opierać się będzie na przygotowaniu gotowych informacji w formie *press-booków* o zakresie podobnym jak w przypadku informacji ogólnopolskiej.

Informacje o planowanym przedsięwzięciu i prowadzonej rekrutacji pojawią się również na stronie domowej stowarzyszenia, podobnie jak w przypadku strony krajowej na bieżąco aktualizowanej. W przypadku pozyskania funduszy z 6 PR, takie informacje zostaną również zamieszczone na stronie: http://www.cordis.lu (*Community Research and Development Information Service*) oraz funkcjonującego od niedawna portalu europejskiego: *The Pan-European Researcher's Mobility Portal* (http://www.europa.eu.int/eracareers/index.en.cfm).

Rezultaty spotkania w okrojonej wersji, tj. w postaci streszczeń zawierających najważniejsze wnioski prezentowanych referatów, zostaną zamieszczone na stronie internetowej konferencji i stowarzyszenia. Najlepsze z nich, po uzyskaniu pozytywnej oceny recenzentów zewnętrznych, zostaną opublikowane, tak jak w przypadku wcześniej organizowanych konferencji, w renomowanych czasopismach fachowych. Istotny udział w rozpowszechnianiu rezultatów spotkania przypadnie mediom i zaproszonym przedstawicielom władz lokalnych, którzy zaproponowali zorganizowanie spotkania pokonferencyjnego z małymi i średnimi przedsiębiorcami województwa pomorskiego poświęconego możliwościom praktycznego wykorzystania wyników konferencji.

Wniosek zostanie złożony przez polski instytut badawczy drogą elektroniczną w terminie do 20 kwietnia 2004 r. Na ocenę wniosku Komisja przewiduje maksymalnie trzy miesiące. Jeśli projekt trafi na listę przyjętych, dochodzi do negocjacji, w których ustalone zostają warunki finansowego wsparcia.[6] Finansowani uczestnicy otrzymują zwrot poniesionych kosztów utrzymania (w przypadku Polski dzienny koszt utrzymania ustalony został na poziomie 88,7 euro), wpisowego (ustalonego na 200 euro) oraz podróży, zgodnie z zamieszczonym poniżej zestawieniem. Przy szacowaniu finansowego udziału Wspólnoty w pokryciu kosztów podróży pomocny jest przeciętny koszt podróży. Przy założeniu dotyczącym składu finansowanych uczestników według kraju pochodzenia można go obliczyć w sposób pokazany w tabeli 3. (Por. także tabelę 4.)

Tabela 3. Dofinansowanie

Przeciętny koszt podróży uczestnika = 0,8 x Σ Tik x Fk + 0,1 x 100 + 0,1 x Σ Tik x Fk
gdzie Tik oznacza średni koszt podróży między krajem i i k, liczony w linii prostej, a Fk to udział procentowy określający geograficzną dystrybucję uczestników.

Łączne środki przekazane przez Komisję na pokrycie kosztów podróży finansowanych uczestników = 60 (suma uczestników grupy I i II) x przeciętny koszt podróży uczestnika

Organizator spotkania może liczyć na częściowe pokrycie kosztów związanych z zarządzaniem, jednak wielkość środków przeznaczonych na ten cel nie może przekroczyć 3% łącznej sumy dofinansowania.

Dofinansowanie = 1/(1-0,03) x (koszty utrzymania + koszty wpisowego + koszty podróży)

Na negocjacje i sporządzenie umowy przewiduje się kolejne trzy miesiące. Początek realizacji projektu może zostać zaplanowany po upływie minimum

[6] To Komisja Europejska, a nie wnioskodawca określa finansowy wkład Wspólnoty (*Community contribution*).

6 miesięcy od terminu składania wniosków. Rekrutacja, która potrwa do połowy stycznia 2005 r., rozpoczyna się w trzeciej dekadzie październiku 2004 r. W celu gwarancji wysokiej jakości prezentowanych referatów, organizatorzy przewidzieli jednoczesną ich ocenę przez dwóch ekspertów: jednego z ramienia organizatora projektu, drugiego ze stowarzyszenia. (Szczegółowy harmonogram planowanych działań przedstawia tabela 5.)

Tabela 4. Maksymalne dofinansowanie kosztów podróży wg odległości

Odległość w km po linii prostej	Maksymalne dofinansowanie w EUR
< 500	250
500 – 1000	500
1000 – 1500	750
1500 – 2500	1000
2500 – 5000	1500
5000 – 10000	2000
>10000	2500

Źródło: *Marie Curie Conferences & Training Courses Handbook*, European Commission, Research Directorate General, 26 March 2003.

Tabela 5. Harmonogram

Miesiąc i rok	Działanie	Miejsce realizacji	Jednostka wdrażająca
Październik 2004 – styczeń 2005	opracowanie strony internetowej projektu	firma zewnętrzna i stowarzyszenie	firma zewnętrzna oraz stowarzyszenie
	akcja promocyjna projektu	strony internetowe projektu i stowarzyszenia oraz media	wnioskodawca, firma zewnętrzna i stowarzyszenie
	proces rekrutacji	siedziba wnioskodawcy i stowarzyszenia	wnioskodawca i stowarzyszenie
Luty–kwiecień 2005	Merytoryczna ocena nadesłanych referatów	siedziba wnioskodawcy i stowarzyszenia	wnioskodawca i stowarzyszenie
	opracowanie szczegółowego programu konferencji	siedziba wnioskodawcy	wnioskodawca

	aktualizacja stron internetowych prace przygotowawcze związane z organizacją konferencji	firma zewnętrzna i stowarzyszenie siedziba wnioskodawcy	firma zewnętrzna i stowarzyszenie wnioskodawca
Maj 2005	druk materiałów konferencyjnych, przeprowadzenie konferencji aktualizacja stron internetowych przesłanie wybranych referatów do czasopism fachowych	firma zewnętrzna sale konferencyjne firma zewnętrzna i stowarzyszenie siedziba stowarzyszenia	firma zewnętrzna wnioskodawca firma zewnętrzna i stowarzyszenie stowarzyszenie
Czerwiec–lipiec 2005	przyjęcie wybranych artykułów, zakończenie projektu (opracowanie raportu)	redakcje czasopism fachowych siedziba wnioskodawcy	czasopisma fachowe wnioskodawca

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że „Akcja konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” stanowi istotne źródło finansowania mobilności początkujących naukowców. Akceptacja projektu zależy od poziomu merytorycznego organizowanych spotkań. Uwzględnienie w ocenie jakości organizatora i planowanego spotkania jest bardzo dobrym rozwiązaniem, ponieważ to właśnie te kryteria decydują o prawdziwej wartości dodanej tworzonej w rozszerzonej Europie. Jednak z drugiej strony, zastosowanie kryterium doświadczenia organizacyjnego wnioskodawcy (w domyśle doświadczenia w zakresie organizowania podobnych spotkań na skalę międzynarodową) może stanowić poważną barierę dla pozyskania środków przez aktywne, jednak jak dotychczas nie mające okazji zdobycia takiego doświadczenia, jednostki badawcze. Uczestnictwo w programie nie oznacza jednak, że jednostka badawcza musi w nim wystąpić w roli koordynatora lub wyłącznego organizatora. Możliwość zdobycia doświadczenia organizacyjnego daje jej bowiem udział w projekcie w roli uczestnika konsorcjum, odpowiedzialnego za organizację jednego z serii spotkań.

Pozyskanie środków wymaga wnikliwej analizy kryteriów oceny formalnej i merytorycznej. Jednak to zaledwie połowa sukcesu, drugą stanowi bowiem jego właściwe zarządzanie. Realizacja projektu wymaga stałego nadzoru i kontroli. Przekazanie środków następuje dopiero po akceptacji raportów okresowych i raportu końcowego, które zawierają opis postępów w realizacji projektu oraz informacje dotyczące wydatkowanych środków. Podpisanie umowy zawierającej szczegóły na temat finansowej i technicznej implementacji projektu jest wiążące dla wnioskodawcy, ale tylko w zakresie tzw. kamieni milowych. Pozostałe elementy mogą ulec modyfikacji w czasie realizacji, co powinno zostać uzasadnione w raporcie. Elastyczność Komisji w tym zakresie umożliwia sfinansowanie projektów, których realizacja planowana z przynajmniej sześciomiesięcznym wyprzedzeniem, może zostać zakłócona przez niezależne od organizatora czynniki zewnętrzne.

Pozyskanie funduszy przez jednostkę organizującą spotkanie, oprócz ograniczonych korzyści finansowych, stanowi dla niej swoistą nobilitację. Cieszy fakt, że wśród finansowanych nie brakuje polskich projektów.[7] Liczba dziedzin nauki korzystających ze środków Programów Ramowych jest jednak nadal bardzo ograniczona. Warunkiem skorzystania z unijnego wsparcia jest nie tylko trudny do pozyskania wkład własny organizatora, ale również szersza informacja na temat możliwości i procedur pozyskiwania funduszy.

[7] Por: http://www.cordis.lu/improving/conferences/database.htm

Aneks

Opis części merytorycznej wniosku[8]

Każdy projekt starający się o dofinansowanie z funduszy „Akcji konferencji i kursów szkoleniowych Marie Curie” powinien zawierać następujące elementy:

B1. jakość naukowa projektu

Nie więcej niż 4 strony formatu A4.

W części tej powinny znaleźć się:

- naukowe i społeczne uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, wybranej dziedziny badań lub umiejętności uzupełniających,
- opis obecnego stanu wiedzy w danej dziedzinie i sposobu, w jaki projekt przyczyni się do znaczącej poprawy tego stanu,
- w przypadku organizacji dużej konferencji należy zamieścić jej planowany program i nazwiska proponowanych referentów (*keynote speakers*).

B2. jakość szkolenia

Nie więcej niż 3 strony formatu A4.

Wymagane jest szczegółowe:

- uzasadnienie potrzeby realizacji szkolenia lub konferencji,
- przedstawienie projektu zawierające opis otoczenia szkolenia lub konferencji (*environment*), tj. tego, w jaki sposób i w jakim zakresie dofinansowani ze środków akcji badacze skorzystają z uczestnictwa w projekcie, międzynarodowy charakter spotkania, obecność znamienitych naukowców, możliwość budowania kontaktów. Należy pamiętać o tym, że celem akcji jest umożliwienie młodym naukowcom korzystania z doświadczeń wiodących badaczy – projekt, którego ocena powyższego kryterium nie osiągnie określonej, ustalonej wartości progowej, zostanie odrzucony.

B3. pozycja organizatora

Nie więcej niż jedna strona formatu A4 o każdym z organizatorów.

Opis organizatora powinien zawierać informacje na temat:

- doświadczenia badawczego i organizacyjnego jednostki oraz krótki życiorys badacza koordynującego projekt (nie więcej niż dwie strony),
- lokalizacji i infrastruktury związanej z realizacją projektu; jeżeli projekt realizowany jest poza panstwem członkowskim lub stowarzyszonym

[8] Na podstawie: *Guide for Proposers, Marie Curie Actions, Human Resources and Mobility Activity, FP6-2002-Mobility-4*.

albo przez jednostkę nie pochodzącą z tych krajów, konieczne jest wyczerpujące umotywowanie wyboru lokalizacji lub organizatora.

B4. zarządzanie i wykonalność projektu

Nie więcej niż 3 strony formatu A4.

Część została podzielona na cztery podtytuły:

B4.1 opis zarządzania organizacyjnego: ustalenia praktyczne dotyczące struktury zarządzania i wykorzystania dostępnych zasobów (budżet i harmonogram). W przypadku dużych konferencji należy pamiętać o założeniu, że ma to być konferencja, która dojdzie do skutku niezależnie od dofinansowania;

B4.2 sposoby planowanej formy promocji projektu i selekcji finansowanych uczestników;

B4.3 sposoby rozpowszechniania rezultatów, przede wszystkim drogą *on-line*.

B5. zgodność projektu z celami akcji

Nie więcej niż jedna strona formatu A4.

Część ta powinna zawierać opis zgodności projektu z celami akcji oraz jego tematyki z obszarem „europejskiego zainteresowania". Kolejnymi elementami są: skład uczestników i korzyści organizatorów w kwestii zdobywania nowych doświadczeń w zakresie organizowania konferencji i szkoleń. Podkreślenia wymaga również udział projektu w urzeczywistnianiu idei równouprawnienia kobiet i mężczyzn w dostępie do badań naukowych. Opisane powinno być również to, jak projekt przyczyni się do wzrostu zainteresowania naukowców problematyka europejską, w tym zwłaszcza poprawą konkurencyjności gospodarki Europy.

B6. wartość dodana Wspólnoty

Nie więcej niż jedna strona formatu A4.

Zawiera opis socjalnego i ekonomicznego wpływu projektu na tworzenie wartości dodanej Wspólnoty.

Jeśli to możliwe, w części tej powinno znaleźć się odniesienie do założeń Europejskiej Przestrzeni Badawczej lub innych wspólnotowych polityk oraz opis wpływu projektu na wzrost publicznego zainteresowania nauką oraz czynnego uczestnictwa kobiet w pracach badawczych.

B7. wcześniej złożone wnioski i podpisane umowy

Jeśli wniosek jest składany powtórnie lub stanowi kontynuację tego samego lub podobnego projektu w przeszłości odrzuconego, należy podać:

- numer wniosku,
- podstawowe różnice pomiędzy poprzednim i nowym projektem (nie więcej niż 1000 znaków).

B8. inne kwestie

Jeżeli z przedmiotem projektu związane są kwestie etyczne lub bezpieczeństwa, powinny zostać wskazane regulacje krajowe i międzynarodowe respektowane w projekcie. Należy również uwzględnić potencjalne aspekty etyczne implementacji rezultatów projektu.

Bibliografia

Dokumenty:

- *Calls for proposals for indirect RTD actions under the specific programme for research, technological development and demonstration „Strusturing the European Research Area”*, O.J., C 315/58, 17.12.2002
- *Structuring the European Research Area, Human Resources and Mobility, Marie Curie Actions*, Work Programme, March 2003
- *Guide for Proposers, Marie Curie Actions, Human Resources and Mobility Activity, Structuring the European Research Area*, ref. SCF/LCF-2003-3, May 2003
- *Guidelines on Proposal Evaluation and Selection Procedures*, COM C/2003/883, 27.03.2003
- *Financial Guidelines for Indirect Actions of the 6th Framework Programme*, 20.06.2003, Draft Version
- *Marie Curie Conferences & Training Courses Handbook*, European Commission, Research Directorate General, 26 March 2003
- *Uczestnictwo w badaniach europejskich, Szósty Program Ramowy Badań i Rozwoju Technicznego (2002-2006) - przewodnik dla wnioskodawców*, Krajowy Punkt Kontaktowy 6 Programu Ramowego

Źródła internetowe:[9]

http://www.6pr.pl
http://www.cordis.lu/improving/conferences/database.htm
http://www.cordis.lu/fp6/participationrules
http://www.cordis.lu/fp6/society.htm
http://www.cordis.lu/fp6/sitemap.htm
http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions
http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/mariecurie-actions/
/action/courses_en.html
http://www.europa.eu.int/eracareers/index.en.cfm
http://www.fp6.cordis.lu

[9] Źródła internetowe pochodzą z lipca 2003 r.
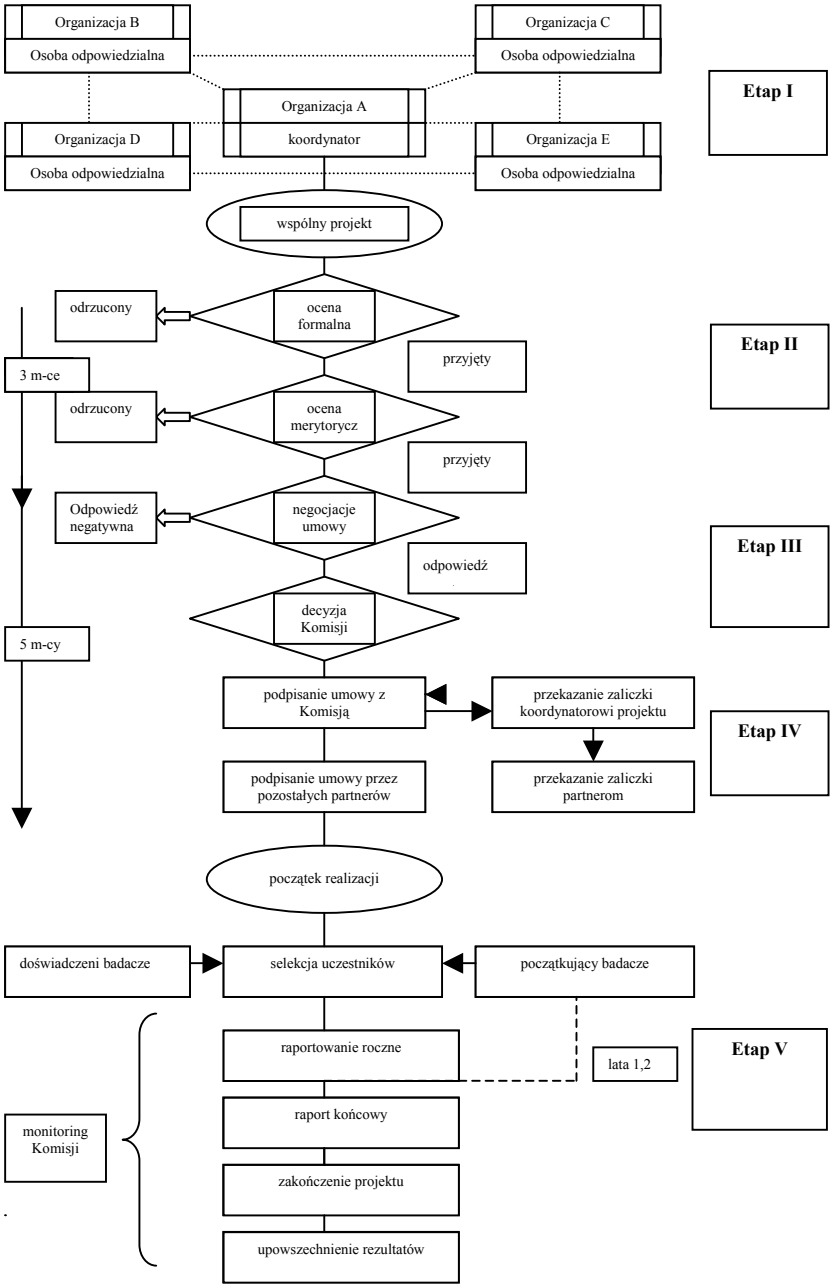
Schemat 1. Cykl życia projektu organizacji serii konferencji lub szkoleń z udziałem kilku partnerów (na podstawie *Marie Curie Conferences & Training Courses Handbook*)